

Sophie Andersson
Regionstabsdirektör
Sophie.andersson@regionvastmanland.se

NY INKÖSPOLICY OCH INKÖPSRIKTLINJE - ÅTERREMITTERAT ÄRENDE

Ärendets beredning

Ärendet passerade inköpsnämnden den 12 juni genom beslutsärende § 19/25. Därefter passerade det Sörmlands och Västmanlands respektive regionstyrelser den 2 september. Ärendet återremitterades av Sörmlands och Västmanlands respektive regionfullmäktigen den 16 september 2025. Sörmlands ärende för återremiss var § 102/25 och Västmanlands ärende för återremiss var § 181. Inköspolicyn ersätter nuvarande dokument som infördes genom beslut i Sörmlands landstingsfullmäktige genom § 130/15 den 24 november 2015 och Västmanlands beslut § 11 LF den 16 februari 2016.

Motiveringen till återremissen i yrkandet i Sörmland var:

- * Förtydliga hierarkin mellan redan beslutade policys/dokument/riktlinjer.
- * Förstärka skrivning kring hur arbetet med upphandling och uppföljning för att motverka välfärdsbrottslighet ska ske.
- * Förtydligande kring var uppföljningen ska ske.

Region Västmanland beslutade att återremittera ärendet med motiveringen att Region Sörmland hade återremitterat ärendet tidigare samma dag. Det återremitterade ärendet har beretts genom inköpsnämndens beredningsmöte.

Ärendet

- 1) Föregående **inköspolicy** har konstaterats vara inaktuell och behöver uppdateras. Som en konsekvens av den slutsatsen har den gemensamma inköpsverksamheten tagit fram ett nytt föreslaget styrande dokument.

Bakgrund:

Region Sörmland och Region Västmanland har sedan 2011 en gemensam inköpsnämnd med ansvar för samordning av inköpsverksamheten. Den nya inköspolicyn har tagits fram i syfte att tydliggöra ansvarsfördelning, principer och förutsättningar för regionernas inköp samt säkerställa efterlevnad av lagstiftning och nationella strategier.

Ny inköspolicy och inte revidering:

Den nya inköspolicyn är inte en revidering, utan är ett helt nytt dokument som ersätter det gamla. Det beror på att förutsättningarna för inköpsverksamhet ändrats under tio års tid och därför är dokumentet skrivet utan det förra som grund.

Sophie Andersson
Regionstabsdirektör
Sophie.andersson@regionvastmanland.se

Syfte:

Policyn utgör regionfullmäktiges viljeriktning för inköp och ska tillsammans med tillhörande riktlinjer styra all inköpsverksamhet inom nämnder och helägda bolag. Den kompletterar gällande upphandlingslagstiftning och den nationella upphandlingsstrategin.

Huvudsakligt innehåll:

- Policyn utgår från EU-direktiv och svensk upphandlingslagstiftning, vilka vilar på fem grundprinciper: likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.
- Inköp ska genomföras effektivt och rättssäkert samt bidra till hållbar utveckling ur miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv.
- Hela inköpsprocessen ska följas, med särskilt fokus på samordning av inköp, aktiv avtalsförvaltning och ökad avtalstrohet.
- Hänsyn ska tas till civil beredskap och förebyggande av välfärdsbrottslighet inom inköpsverksamheten.
- Policyn ska utvärderas minst en gång per mandatperiod och revideras vid behov.

Efter beslut om återremittering i regionfullmäktigen i Sörmland och Västmanland har policyn arbetats om för att ge tydlighet i dokumentens hierarki mellan redan beslutade policies, dokument och riktlinje och för att tydligare visa på arbetet emot välfärdsbrottslighet.

Under "Inledning" har följande text lagts till:

"För att ge tydlighet angående hierarki samt om uppföljning har följande text lagts till policyn: "Denna policy ska läsas tillsammans med tillhörande Riktlinjer för inköp samt övriga styrande dokument inom regionerna. (Vid eventuell konflikt gäller följande tolkningsordning: lagstiftning → policy fastställd av regionfullmäktige → riktlinjer beslutade av regionstyrelsen → regler och instruktioner på intranätet.)

Ansvarig nämnd för inköpsverksamheten bereder uppföljning och utvärdering av policyn och tillhörande riktlinjer samt lämnar underlag till regionstyrelsen. Regionstyrelsen ansvarar inför regionfullmäktige för uppföljning av policyns efterlevnad och redovisning av resultat. Vid tillämpning ska denna policy alltid tolkas tillsammans med Riktlinjer för inköp."

Under "Implementering och förvaltning av inköspolicy och riktlinjer" har följande text lagts till: "Efterlevnaden av denna policy med tillhörande riktlinjer följs upp inom respektive regions ordinarie uppföljningsprocess. Ansvarig nämnd för inköpsverksamheten sammanställer en årlig uppföljning av inköpsarbetet och

Sophie Andersson
Regionstabsdirektör
Sophie.andersson@regionvastmanland.se

regionstyrelsen redovisar policyns efterlevnad till regionfullmäktige i samband med ordinarie uppföljning.

Inköspolicy ska utvärderas och beslutas minst en gång varje mandatperiod. Inköspolicy revideras även löpande vid behov. Ansvarig nämnd för inköpsverksamheten ansvarar för att utvärdering sker och bereds för beslut till regionfullmäktige. Anledningen till att texten formuleras som "ansvarig nämnd för inköpsverksamheten" är att policyn blir tydlig oavsett hur Region Sörmland och Region Västmanland beslutar att samverkan gällande inköp organiseras.

Under "Ansvarsfördelning för regionernas inköp" har följande text lagts till: "Nedan beskrivs den ansvarsfördelning som, tillsammans med respektive nämnds gällande delegationsordning, styr inköpen i Region Sörmland och Region Västmanland. Alla medarbetare på alla nivåer inom regionerna, har ett gemensamt ansvar att aktivt förebygga, uppmärksamma och rapportera misstankar om välfärdsbrottslighet, mutor, jäv, otillbörlig påverkan och andra oegentligheter i enlighet med gällande riktlinjer." Rubriken "Inköpsnämndens ansvar" har ändrats till "Ansvarig nämnd för inköpsverksamhetens ansvar". Under det har följande text ändrats från "inköpsnämnden" till "ansvarig nämnd för inköpsverksamheten".

Under "Inköpsverksamhetens ansvar" har följande text lagts till: Skrivningen "samordna avtalsförvaltningen genom att bland annat säkerställa en kvalitativ och riskbaserad avtalsuppföljning samt utse handläggare från inköpsverksamheten för alla avtal" har tillkommit som svar på arbetet med upphandling och uppföljning och ett förtydligande kring var uppföljningen ska ske."

2. Riktlinjen för inköp

Riktlinjen tydliggör hur Region Sörmlands och Region Västmanlands nämnder och bolag ska agera i inköpsfrågor. De kompletterar gällande inköspolicy och beskriver övergripande hur inköp ska genomföras – från behovsanalys till beställning och avtalsförvaltning. Riktlinjerna omfattar även hantering av direktupphandlingar och betonar vikten av rättssäkra, hållbara och affärsmässiga inköp. Syftet är att säkerställa följsamhet till lagar, policy, uppförandekod samt att stärka inköpsarbetets strategiska betydelse i regionerna.

Sophie Andersson
Regionstabsdirektör
Sophie.andersson@regionvastmanland.se

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

Genom policyn förväntas regionerna uppnå ökad affärsnytta, kostnadseffektivitet, hållbara inköp och stärkt regelefterlevnad.

Ekonomi: Inga omedelbara ekonomiska konsekvenser förutses genom att godkänna ärendet. Genom policyn förväntas regionerna uppnå ökad affärsnytta, kostnadseffektivitet, hållbara inköp och stärkt regelefterlevnad

Hållbarhet:

Miljö: förhoppningen är att den nya policyn ska effektivisera arbetet och innebära mer hållbara inköp som minskar regionernas negativa miljöpåverkan

Mänskliga rättigheter - prövning av barnens bästa: förhoppningen är att den nya policyn ska effektivisera arbetet och innebära mer socialt hållbara inköp

Invånarperspektiv: Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för invånarna

Förslag till beslut

1. Redovisat förslag till ny riktlinje för inköp godkänns, under förutsättning av fullmäktiges beslut gällande inköbspolicy samt motsvarande beslut i Region Sörmland.

Regionstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Redovisat förslag till ny inköbspolicy godkänns.
2. Beslutet gäller under förutsättning av att motsvarande beslut fattas i Region Sörmland